

Taare ka fo CMDT maaw ye

pe 3nan

Dantigelikan

San 2004 zuwenkalo tile 19 kerd
donba ye dije jamana hōrōnyalen
bee kono. A kera taasibilon ye ka
nesin walejugu dō kela ma, nō ye
furumusow tōoroli ye caw fa furu-
sow kono, ani sigidaw kono. O si-
ratege kelen na, taasibila kera ka
nesin musow lagosisira tōw bee ma
u ka danbew kono forobabaaradaw
la, ani adamadenya temesirō tōw
bee. N'an ya jateminé, an b'a ye ko
holi ni ce caman ya faamu ko muso
te bolokofemaa ye, joyoro were te
min na gadon ani denwolo gansan
ko, halibi, ce caman fana be yen
minnu ma tanga hali kelen da mu-
sow kan. Muso de dun ye du ni ga
ani sigida kolomoyoro ye, barisa
here de be sōro ale kan, nka cogo si
la here te sōro ale kun. Awa n'i ya
men ko denbaya juman walima ja-
mana duman, i ko muso juman
de. I n'a fo Laginekaw ka kamara
Layi ya fo cogo min na a ka gafe dō
kono : « Dije ko duman n'a ko go-
man bee be dan muso de la ; ka fa-
len a la, ani ka den a la. Muso ts-
yoro min, balo te yen ».

Tumani Yalam Sidibe

Jedugu torodo komini lahala

pe 10 nan

Batakiw ka bɔ ofisi-iri la Segu

pe 8-9-12 nan

Makōnōn komini taabolow lahala

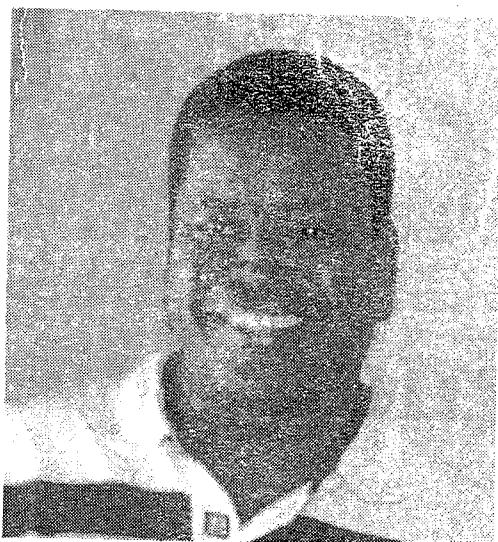
pe 4 nan

Jekabaara, sabujuman

pe 2 nan

"Kalan be mēgō sōn hakili la, nka kunnafom ba mēgō bɔ kunpan na" Yoro Sidibe

Dabanaaw ni baara

Hamidu Konate

An bë Zuluyekalo la sisan. O b'a jira ko samijë donna an bara fan bee sa. Tijé don, samijë daminenwaati gelenw kan, n'b ye ja waatiw ye. Nka, Ala barika la, ciklaw y'u ka taasira soro forolabenbaaraw la. Zuwenkalo tile 15 yere y'a soro koori, ni jow, ani senefen werew yoro dëw la, i n'a fo kita marayorow. Samijë te doweré ye sômi-nje kó. Ni cikela min konna ka wuli, o de bë kón ka samijë diyabé de. An ka cekorobaw yere ka kuma te wa : "san diya n'a goya, cikela dabanaaw galabutigi de b'a diya b'o" ! A ka fo ko karisa wulila baara la, o kafisa a

folen ye ko karisa bë sanga ni waa-ti bee laben na. Cikela jana ye ntuloné de ye min jolen be barika saba kero. O folo y'u yere ka denbaya ye ; a-filarnan ye sigida ye, k'a sabanan ke jamana yere ye. An k'a don ko cikela ko samijë diya bë nin barika se ba kelen kelen bee kan. Awa, na ntankolo n'fana joyoréba bë nin barika saba kelen kelen bee ka naga si la. Ale ka denbaya ni mone ; a ka sigida kono, a te jate, awa joyoréta la jamana kono.

N balima ciklaw, a ye forow labara walasa an bee bë bë aw numma. Ka fara sene kekojuman kan. A ye kalanje ni baarakalan ani jate fana matarafa. O b'a to aw ka senefenw baw nafa.

Sanni n ka jemukan in kuncé, a kafisa n ka lajini dë k'aw fe. O ye yéretangasiraw matarafali ye, barisa n'i ko samijë, i ko banaw fana (Sumaya ; sôgôsôgo ; kunfilatu...). Yéretanga de dun bë to an n'an ka denbaya bë kisi ka bë banajuguw ma, kerékerennenya la, an ka denmisénw. Ala ka san diya. Ala ka senefenw sabati ani ka keneya sabati.

**Hamidu Konate
Jamana baarada jemaa**

Jekabaara, sabu numan !

A bë san kelen ni k'o bë bi, anw makonon komini sigibaaw bee bëra kunpan na kunnafoniko siratègë la. Kalo o kalo, an bë jekabaara soro Madi Tumani Jalo ka bolo fe. Ni Jekabaara kera sabu numan ye Makononkaw bee bolo, ne bë se k'a fo k'a ko fisayara anw musolakaw de ma kosabe. Kalo o kalo, an bë kunnafoni jelen

soro keneya siratègë la, min b'an bilasira an ka denbaya lakanacogo la, ka dumuni maracogo numan fo an ye ani ka denmisénw tanga cogò

fo an ye ka bë banaw ma. Tijé yere la, Jekabaara n'gën sabu numan te. Keneya taasira folen k'o an ye, Jekabaara bë an bë Mali jamana taabolo bee kalama. Fen min ye tulon ni yele kenew ye, olu fana b'an musolakaw daamu. Ala ka Jekabaarako taa je !

**Madam Umu Kamara
Ka bë Makonon**

Farikolonajé

Aa ! Sabupumanko dare ka hakili sigi ka kolow semédon ka farikolo galabutigiya jen de ko ko farikolojenajé n'gën sabu numan bë ? Fen min bë sigidaw kala n'gën na ka deli don dunan ni dugulen ce ka n'gënfo don setigi ni sentan ce ka donfini ke ka jamana kotigiya ! farikolojenajé sabu numan fen kurunin ko ntola. F'a bë gosi setigiyajini kan ka kuncé jama ka lafiya kan. Aw m'a ye farikolojenajé de bë faantan lasewa ka faama bë faantan fe ka kelenya don bee ce ka dijé hakili ben kene kelen ma i ko darapo i ko kupu farikolojenajé ko fola ko nisondiya.

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisenekene

Silantumu boko fila baara ro, o b'a soro kongoto te kene kan de. Ko bee n'a lajini don, n'ka ka e'a la geleya bee ju fola bëra a sora baga yere de ka wale la, hali n'a to dën. **Tumani Yalam Sidibe**

Taare ka fɔ CMDT maaw ye

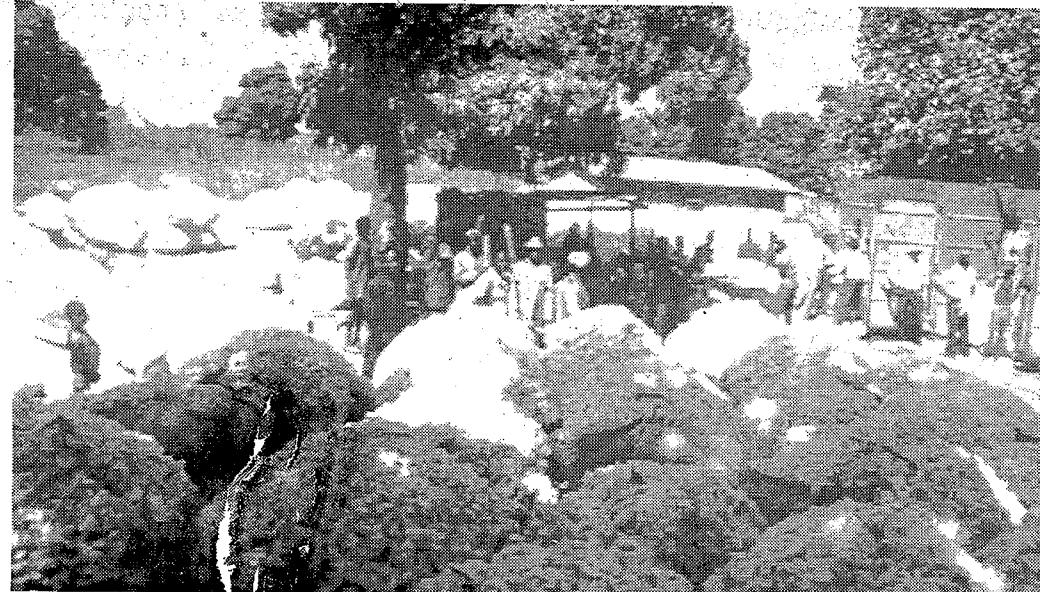
Jinan kɔɔriko taabolo nəgɔya-kow n'a geleyakow bee dulonnen be fen kelenpe de la. U ju be ko kelen-pe de la, n'o te dəwəre ye kɔɔri dan-matemesɔrɔ kɔ. O dun ye jetaa la-hala de ye anw cikelaw ni kɔɔrisene tigilamaaw bee bolo, n'o ye CMDT maaw ye.

N'an y'an je fili ka taa salon baa-rasan na, an be a ye ko kɔɔri sɔrɔlen CMDT dakun na ka fara Ətuwale (OHVN) dakun kan o, tun hake ma se tɔni 4800 ma. Jinan dun, o hake yelenna ka tɔni 6500 kɔsagon ni bere ye. Aw be haketo ke n ye jatew berebere fɔbaliya la ka dà kan n te maa were ye cikela kɔ.

N'an y'a jini ka faamuya sɔrɔ jate ninnu na, an b'a ye ko kɔɔri sɔrɔ yelenna jinan ni tɔni 2000 ni kɔ de ye. O ye nisəndiyakoba ye anw bolo, barisa a kɛra sababu ye ka jɔyɔrɔ fɔlɔ di an ka jamana ma kɔɔri sɔrɔko la Afriki gun kan. O ye taarekoba ye. O ye wasakoba ye min nafa be se an ka jamanaden kelen kelen be ma sira də fe. Nka, kɔɔri balakasɔrɔba in n'a kələləw fana be nəgɔn na dəre. O ye kɔɔri sɔrɔlen labaarali geleyaw ye sira saba fe :

kɔɔri donini : CMDT maaw ka fɔ la, salon nin waati kelen in na, kɔɔri hake min tun donina ka bə du-guw kɔnɔ ka iziniw səgəre, jinanta hake ka ca n'o ye fo ka se tɔni kəmə yirikaw ma. Nka, ni kɔɔri to bəre donibali be halibi, o ju be kɔɔri hake yere de la. Barisa salon mobili hake kelenw de be kɔɔri donini na jina fana.

Fen min ye geleya taasira filanan

Kɔɔri jɔyɔrɔ ka bon kosebe mali jamana ka nafolosɔrɔdaw la

ye, o be tali ke iziniw ka kɔɔri hake wurusita de la, n'an ko "kapasite". Ni də farala kɔɔri sɔrɔta hake kan kasɔrɔ fen ma fara a labaara iziniw ka baarafanga hake kan, walima u yerew hake, o kɔrɔ ye ko "soli ka wuli de kera ka sɔrɔ taama jan ma kɛ". O siratege la an kà faamu fana ko CMDT maaw be wulikajɔ la u seko danmajira bee la. Awa, kow taabolo yere b'a jira ko, geleyaw n'u ta o ta, kɔɔriw bee bəna se u seyɔrɔ la sanni samiye ka kun don.

Fen min ye geleya sabanan ye, o be tali ke wariko geleya kan. Cikela kɔɔribatigi t'a nafolobatigi ye dan-mantan kɔɔri ma doni k'la lase pɔn-basikili la. O ye i n'a fɔ jigine falen be məgə min tɔn kɔrɔ ja na, n'o tigi be si kɔngɔ la.

N'an dun y'a jatemine, an be taa a sɔrɔ ko o fana ye jamana nəmaaw ni CMDT maaw ma fura jini bali to ko min na. Nka sanjik-ɔrɔwɔɔisi de te don, fo maaw k'i nianakili degunnen ye waati min na. Ka se bi ma, sefawari miliyari ca-

man de bəra CMDT kun, ka jigin kɔɔrisenew ka jemənin kɔnɔ.

Nin bee b'a jira ko dijne hère bee n'a geleyayɔrɔw don. Anw cikelaw ni CMDT kelen be nəgɔn fu ani nəgɔn safunew de ye. An də la kelen te se ka je ne si ma də kɔ. Min kafisa, o y'a n ka nəgɔnfaamu de ye.

Nin fɔlen in b'a jira fana ko kɔɔ-ritigiba bee ka kan ka ke sumanti-gibaw de ye. O kanma, a man kan cogo si la kɔɔrisene kà to an ka su-mansene ke bolokɔfeko ye. Aw m'a ye, hali nafolomugu min sinsinnen be balo sabatilen kan, o de be nafo-loko mənə bə məgə la. Nənte, cikela kɔɔribatigi sumantan te se ka jate ne si ma nafolotigi ye, barisa fen bee b'a kə don nafolo tə la məgə bolo, fo waati bee sumansan. Maa o maa be sumansan na san kuuru, o tigi be bololankolonya don də. N kan te kalosara talaw ma, nka n kan be sɔrɔba kelen kəbagaw de ma.

I n'a fɔ CMDT b'a jini an fe cogo
A tə be ne 4 nan kan

Jε 3 nan tε

min na waati bεε, an k'an sebe don kɔɔri sɔrɔ tɔnɔdonbaaraw ma, ni sumansene ani banganmara y'olu la kologirin dɔw ye. A ka kan an k'a dɔn ko fεn kelenpe ɔnanaya danma te maa si bɔ nɔgɔ la. Walasa i ka baara dɔ nafa sɔrɔ, f'a ka sinsin baara werew de kan. Bili sanfela las-ɔrɔ ka gelen haali yεlεnyεlennan kɔ de ! Cikεla ni jεtaa ka kan dεre. Nk'a k'a dɔn k'ale ka jεtaa te se ka sabati cogo si la a yεre kɔ. O dan te cikεla yεre kelen ye. Dijε kɔnɔ, maa si ka bɔnɔgɔla ma sabati fεlɔ a yεre kɔ. Hali n'i ye fugari sɔnfεn ke fatiε sanubondo ye, don dɔ a ni ge-

regubaranin bε delili ke bulondaw ni nɔgɔn ce. Anw cikεlaw, n'a y'a faamu, an b'a ye k'anw ka sɔrɔda de ka bon jamana in kɔnɔ haali. Kɔɔri ni tiga ani daafu, fo ka se bεne ma, olu bε wari don an kun. Awa, fini nijεw ani suman tɔw bān ka dun-kafa sabati.

N'ñ yεre kεra nakɔsεnenaw ye ka fara o kan, ani kungofεn w tɔnɔ nɔnibagaw, maaw de bε jεbε anw fe jamana in kɔnɔ, nɔntε, anw te jεbε maa fe, hali jamanakuntigi n'a ka minisiriw, kuma te eakεla tɔw ma. Nka, fugari, nantɔn kolon, bannyerela, ninnu si ma ke hεre sɔrɔbagaw ye dijε fan si fe. An ka dɔn-

kilidlaw yεre ka kuma te wa : "maa min sigilen te kun were kan maa were makɔnɔni kɔ walasa k'a ka dipεnatige diyabε, o tigi t'a diya abada !" Bee ka dɔɔnin kε, o de bε si-gida bɔ nɔgɔ la, o de bε adamaden bɔ nɔgɔ la.

Ne ka foli bε CMDT nεmaaw bεε ye u ka fasobaara kεcogo numan kanma. Olu de kelen bε misibε nɔnɔ tigiw ye anw cikεlaw bolo. Olu dε bε u yεrew denw labalo n'u sinji ye ani ka den caman were balo. U ni fol ka kan.

Usumani Danbele
ka bɔ Kipan mara la.
CMDT cikεmara, Sikaso

Makɔnɔn komini taabolow lahalaw

Makɔnɔn komini sigilen don Birigo Sirakɔrɔ komini kɔrɔn fe, a tengunnen bε senkε komini tilebinbolo la ka taa kɔrɔnfe ; kasaro komini bā ni kεnɛka ce.

Makɔnɔn komini ni Bamako ce ye kilometerε 180 ye. A ni kita dugu kɔnɔ na ce ye kilometerε 55 ye. Kilometerε 40 nɔgɔn bā ni lagine jamana ce.

Makɔnɔn komini kɔnɔmεgɔ kuuru hake ye maa 9600 ye. O maa fanba ye fulaw ye (Sangare ; jalo ; Jakite ; Sidibe) ; numuw ; bamananw ani maninkaw fana bε yen.

Makɔnɔnkaw ka baara keta kologirinw ye banganmara ni sεnε de ye walasa k'u ka jεtaa sabati ; makɔnɔnkaw ye baara caman waleyali sira ta.

Fen min ye kεnεya siratεye :
Ba jumanketɔn Akodepu

Makɔnɔn ye komini ye min kɔnɔmεgɔw bennen don ko la

(ACODEP) ye dεgεtεrεso kelen ni magasan kelen jɔ an ka komini kɔnɔ. Nka, k'a ta dεgεtεrεso jε-waati la fo ka se bi ma, gεleyaw y'a to baara ma se ka k'b dεgεtεrεsa kɔnɔ

**Furantanya b'o gεleyaw la
Dεgεtεrε jεnεma sɔrɔbaliya.**

Nk'an ka demε bε ka se kεnεya tigilamaa kelen ma, ani tin-minemusɔ kelen. Nk'olu fana ka

A to be je 5 nan kan

je 4 nan tɔ

baarakalanw taabolo-te ka sira sərɔ halibi. An kəni ka lajinikoba yø kalansenw waleyali ye.

2. An ka denmisew ye makənən ni Badenkə sira labaara n'u yere seko fənw ye. Nka an k'a dən ko sira juman foyi tān bara yan sa-miñe fe. O b'a to an b'e tige ka bɔ Mali fan tɔw la samiñe kuntaala b'ee kənə. O waati, an ka kojəñebəyərə ye Lagine jamana de ye. Anw kəni ka lajininba ye makənən ni Badenkə cesira labenni de ye walasa taanikasegin ka k'a kan sa waati kuuru b'ee. O temenēn kə, an ka lajini də ye sebekərə ni makənən cesira fana labaaroni ye, ani makənən ni kasaro cesira.

Ni nin sira kofolen saba sera ka labaara, tilema ni samiñe taçma kanma, o b'e ke sababu ye k'an ni mali fan tɔw to nəgən kalama sangā ni waati b'ee.

2 - Jiko taabolo :

Makənən dugu b'ee lajelen labennen hə ninyɔrəbə kanma walasa ka ji senuma sərɔda lakika sərɔ u nagakərə. Waati də la, bajumankətən də sera an bara yan, n'o ye "FEDRIC" ye, walasa ka sigikafə ke ni duguməgəw ye ji senuman sərɔcogo la. O waleyali lajinifeeraw yere taabolo tun ye sira sərɔ kosebe. Nk'o ko labanna an bolo gansanya la.

Fen min ye kalanko nasira ye :

Koçriñenaw kā tənba, n'o ye APC ye, o ye wulikajə ke ka kalanso saba (3) jə balandugu dugu kənə, ani sekərəni dugu kənə; sa-

nansaba dugu kənə ; kotedo dugu kənə ; jañafe dugu kənə ; Patela dugu ani kobondule dugu kənə.

APC kera sababu ye ka kalanso saba jə nin dugu kofolen b'ee kənə ani dugu werew dama se minnu ma Nka, ka da denmisew hakə caya kan, minnu si sera lakolitaa ma, an mako b'e lakoliso caman de la hali bi, ani an ka nəgoyada fana sərɔ o lakolikaraməgəw ka sara wariko la, i-n'a fo keneyə taa bolo berebere la jini komini kənə, an ka meri b'e wulikajəbaw la fana wala-sa ka klanko sabati sigidaw b'ee kənə. O ye baara ye an b'e min deme la jini ke mali jamana fe ani bajumankətən barisa bolonkə-nin kelen te bele ta.

Makənən komini lahaw
kənseyi də de sigilen b'e makənən komini kunna, min jama hakə ye maa II ye. O kənseyi nəmaaya b'e Akara Sisəkə bolo, n'o ye meri ye.

A ka dankan fələ : Jan Jalo

Dankan filan : karaməkə si-nayoko

Dankan sabanan : Mariyamu Jalo.

Kələsili. Nin ye san duuru temenēn kənseyiw ye. Fen min ye kənseyi jekulu kura ye, a bəna sigi-sen kan a təna məen. Awa, ka da makənən komini dugu maaw ka danaya rəkurayali kan nəmaaya kərə fanba kan kosafkalafiliw kadara kənə, an b'e se ka fo ko yələmaba təna don kura ni kərəlen ce.

Makənən komini kənə baara waleyalenw san duuru temenēn kənə.

1 - komini yere ka baara waleyalenw

Meri baarada so joli : (o baaraw waleyali r'musakaw bəra meri ni mali jamana ani dəməjekuluw : ANCI ; FED ; FAD) kun. O baaraw bolila minnu kan olu file ninnu ye :

- bolola jisamapənpe saba

- Lakəliso saba joli ani k'u la-jaara minəriw k'u kənə. Biriko gərə

- Sigida berema lakəliso wəcəra dayəleli, n'an kō ma ko lakəli komi-noteri

- Birigokaw ka tungaranketənba ye kalan keminenw bila nim kalan-sow b'ee kənə.

Meri ye kalanso saba fana jo makənən ani ka kərəlen saba rə-kuraya.

Gelyaw makənən komini kan

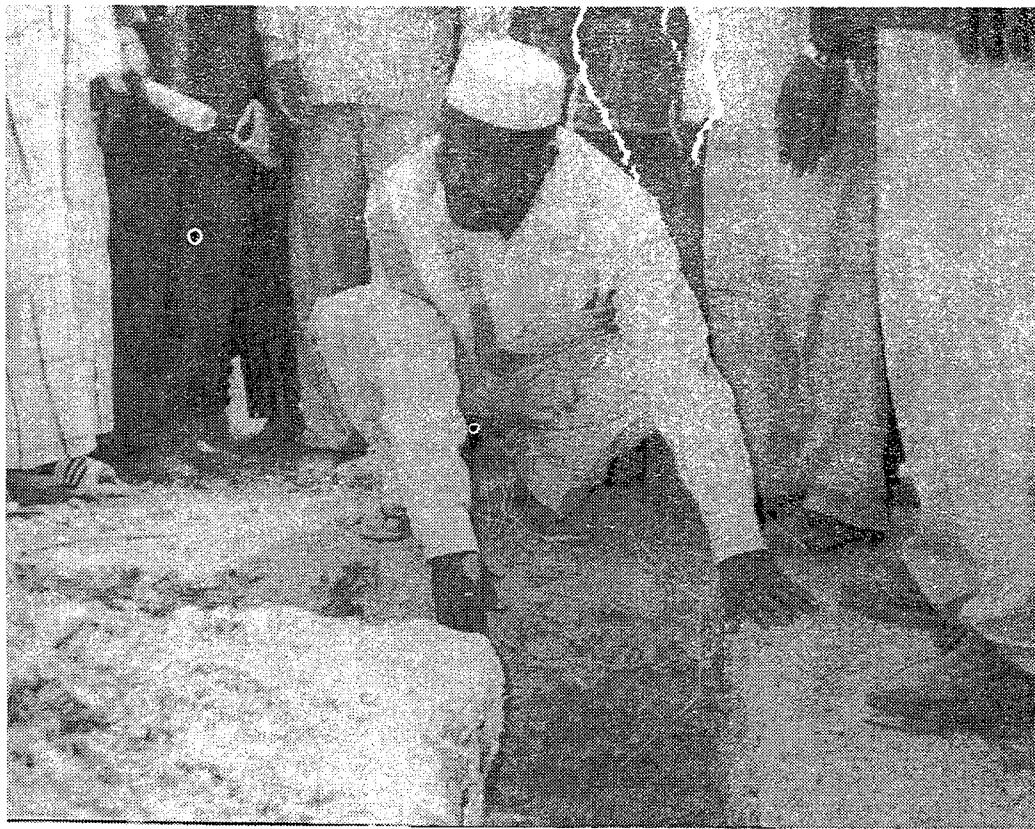
An b'e don min na i ko bi, mali jamana ye baara ketaw de waleyali latemē meri w ma, nka fen min ye baara nafolow fana lateməni ye meri w ma, o ma k'a nəma fələ. O ye gelyaya ye kominiw kan, kerənkerənneny la makənən komini. Baara si te se ka sira sərɔ musakaw kə. N'i dun yə jateminə, i b'a ye ko sigida fanbá ma labən yərelə netaa baaraw waleyali kanma musakako la. Desantarilizasən b'a waati fəlow de la sisan. An da-lən b'a la ko welekan in bəndə men mali jamana nəmaaya kunda sigidaw ka bənəgəla kanma.

Nin baara kera
Fabugari Magasuba de fe,
n'ale ye makənən komini baara kələsibaga ye
Ani Hamidu Jalo, n'o ye
Kənseyi ye makənən komini kənə.

Makōnō komini méri Akara Sisoko ko di ?

Dijé kōnō, i bē t'a sérō ténin bē adamaden ka baara kelen bée la. O b'a jira ko maa kelen t'se ka baara bée ke ka sà dan na. Nk'o n'a ta bée, i k'i seko ke a

lafiyasiraw boli fana ma k'an bolo bolokofefenw ye. Baara canrin were fana kera. An b'a dōn ko duguw kōnōmōgōw y'u ka danaya da an kan u ka

Makōnō méri be ka jenajeyōrō birikiden fōlo da

ñema baara kétaw waleyali la, o de ye adamaden danbe ye. San duuru in kōnō, hali ni sigida ka ñetadbaaraw bée ma waleya an fe, n b'a dōn an y'an jeninyōrō fin haali. Meri baarda sow jōra an fe ; an ye lakōlisow jō makōnō ni gōrō ani yōrō werew. Lakōliso kuraw jōli fana bē senna.

Fen min ye ñenajeyōrō ye, an sera ka komini ka ñenaje fereba laben ni dèmebagaw ka baara ñogonya ye.

Keneyako ni musow ka

ñemaaya kanma, walasa an ka baara de. Nka, an ni sigidaw maaw de bē nin baaraw bée ke ñögōnfé ; o siratége fana na, an bē se k'a fō k'an wasara ka d'a kan ñögonya kadara kōnō, duguw maaw ma bō an jigi kōrō ñe si ma.

Fen min ye jekabaara ka baara ñogonya ye, anw ka lajini y'a ka ñetaa de ye, barisa a b'a to an ni Mali sigida tōw bē bē ñögōn kalama kunnafoniko siratége la.

Akara Sisoko
Makōnō komini méré

U ko...

Aa Suleyi Kante ye tijé fōdere ; Bi ma ni, awa danaya-banna. Ka bi ne ye kulu ye ka kulu kari, ne ko danaya banna.

Hawanin Sako

Arajo Benkan Bamako

Tijé don, maa juguw cayara bi. Nkō n'a ta bée, maa juman ; maa ladiri ani maa kanunci fana ma ban dere Nblu banna ka bō dijé kōnō, dijé bē wuli.

Burama Pele Kamara

Arajo jekafō Bamako.

Tō te kōlōkōlō la. Dijé kera nefaso ye ani kolagosiso. Juguté maa si la i ñakoré. Juguté dun bē bée la !

Famusá Sidibe

Ka bō Senkō (Kita)

N'iye dōw sako mine, dijé bē wuli bi bée k'i yere sérō, bée ka ke kelen ye sentanya la kaburu kōnō. Nkō te ke. Maa min hake be taa kaburu kōnō don o don, o hake helen de bē sérō dijé fe kura ye don o don. An te Ala sako don makōnō, hali nb man dān ye !

Tabusi kamara

Ka bō jumala (Sibi)

Nin "U kow" farala ñögōn kan Timani Yalam Sidibe fe.

An ka Kenye matarafa

Makonon komini kono kenyeako be ne ni kan kosebe. Makonon ye komini ye min jama hake be ba konoontan (9000) ni ko la. Nko na ta

Yorjan Sidibe

bee, keneyaso fila doren de be komini in kono.

Dogotero demebaga fila ni materonin fila doren de be baara ke keneyaso fila ninnu kono. Geleyaw fana ban kan minnu be baara geleya an bolo.

Minen te keneyaso ninnu si kono. Nko na ta bee, sigidaw maaw fana ka kan ka don ko u ka kenye te sabati u yerew ka walew ko. O sira tege la, u ku fara nogen kan ka sigidaw ni lamini senuya. O te taa farikolo ni sibonw ani donfini ni makojeminew senuyali ko. U ku janto u ka dumuni duntaw la kolu kolosi ka bo nogenmawen ma. U ku ka jimaew mintaw fana senuya.

An bara yan, bolifenco geleya be. O ba to banabaat caman te kon ka keneyasow lasoro. Fo keneyatigilamaa yere de ka negeso ta kolu seger. Siraw dun fana ma ji.

Fen min ye banakunben baaraw taabclo ye, Makonon komini dan-

ma soggoliklaw be yen. O sigiyero kera Goro dugukonona ye. Bamananw ka ntaalen do ba fo ko « banakunben kafisa ni banafurake ye ». O kanma an ba jini an baw nan balimamusow fe, u ka bo ka caya ka ni denmisew ye, ku lase joona tuguciyoro la. Barisa o ba to denmisew be tanga ka bo banaw ma. An baw na n balimamusow ka denmisew labo ka soggolikela kunben nu ye. O ba to kenya be

sabati an ka komini kono, ka denfaw ni denbaw bee hakilisigi. Ni dogotero ntanya ban na, ka masero dogotero nonabila fila ani matroni fila doren de ban ka keneyaso fila kelen kelen kono, an kono be se kan yere tanga bana yere ma.

Ne ka foli be se Jekabaara seben nekulu mogow bee ma. Ala ka an ni u to baara nogenya la.

Yorjan Sidibe
Dogotero demebaga ni
soggolikela ka bo Mekonon
komini kono

An ka kalan

An ka kalan, ka da kan dipe Antuloma ye; saba ye denni, fanga ani nafolo.

Hadamaden, i bi jija i sekoo danmajira bee la ka nin fen saba in doba kelen sero, no te i joyoro be dogoya hadamadenyal. Wa denni kafisato fila do ninnu ye, bawu faama koro temeto be jira, nafolotgi kera temeto be jira nka donnibaa. Na ka denni don fo ka saya sa ma don min.

Denni dun jiidilan, a marolan na sinsinnan de ye kalan ye. O tuma an ka kalan.

Kalan jumen de ko don ? Ka sebennike, ka se ka sebenni kalan, ka se ka jate bo, bawu denni o denni mana sero sebenniko, o denni mana man di, o denni sinsin man di, o denni jidi man di. Ka da kan hakili ye jonye : kunmakan be teme nka sebenni ba nona tuma bee. O de kosen, waatila. Anpateba ko : an ka don mogokoroba o mogokoroba mana faatu farafinna o be iki fo gafe marayoro do jinen.

An balimaw, kalan nafa te se ka fo ka ban, an be denni fo a la ka denni to an kono.

Kalan de kera sababu ye ka hadamaden lafiya sira bee kan. Hadamadenya siratige la, ale de

kera sababu ye ka sariyaw sigi hadamaden ni nogen ce, ku bo diyagoya fanga na fo kana se beeje fanga ma. No te folo-folo hadamaden tun ye wara de ye a hadamaden nogen bolo.

Kenye siratige la, ale de kera sababu ye ka bana juguw kelle, bawu jingu minnu tun be moga edman walima bangau caman bane u ni na, i nu fo nson, ngenin, nboji ani bucali.

Kalan de ye farajew ka se bonya ran farafinw ta ye, no kera sababu ye u kum mara. O kalan kelen in de yan horonya bawu farafinna den minnu folola ka kalan, olu de ye farafinjamandaw horonya.

Moga, n'i ma kalan, i kaari-kaari ye i farikolo fanga ye, n'i kalanna hakili t'a bee sero ka fara o kan.

O tuma, an balimaw, n'an ba fe ka tad ne, ka yiriwa an ka kalan : cew ka kalan, musow ka kalan, denmisew ka kalan. N ma kalan ba kalan na, nka kalan min sero ka di, n'a katelin, n'a musaka ka noga o ye man yere ka kan kalan ye.

Ola, kalan in konoana, an kon wasa don anyew ka kanw kalan ni na.

Bintu Berete
Ofisi-iri-Farako - Segu

Ba keme fila (200 000) te miliyon ye de !

N'y a kanu ka də fō miliyonko kan bawo u ni y'a kələsi ko : kalandenw, senekela, jagokela ani bololabaarakela caman bə yen minnu ma miliyonko faamu.

Miliyon ye joli ye ?

Miliyon ye ba kelen sigiyoroma ba kelen de ye.

Jateden na 1000 x 1000 =

1 000 000

A kera wari ye wo, a kera mögö ye wo, a kera fen o fen ye.

O fen masina ba kelen

Wari ye nafolo ye min jatecogo ka kan ka don bee fe

sigiyoroma ba kelen de ye miliyon ye.

Misali : mögö 1000 x 1000 = mögö 1 000 000 (miliyon kelen) ye

Halisa walasa ka faamu sinsin an bə ba keme fila ani miliyon sigi jatensow kono.

Misali fölə in bə kalan : ba

keme fila

Filanen in bə kalan : miliyon kelen

N'an ye katimu in laje an b'a ye ko ba keme fila (200 000) ye jateden 6 ye. Ba kemew bee bə se ka səben k'a sərə an ma se miliyonsere ma.

Sigi jatensow kono

te ko 5 ye 1 ye.

Tama 1000 ye dərəmə 200 ye ; o kərə te ko 1 000 ye 200 ye.

O cogo kelen na tama 1 000 000 ye dərəmə 200 000 ye ; o kərə te ko 1 000 000 ye 200 000 ye.

Miliyon			Basere			banənasere		
Keme	Biw	Kelenw	Kemew	Biw	kelenw	Kemew	Biw	kelenw
			2	0	0	0	0	0
		1	0	0	0	0	0	0

Ni ni ani ni ni

ani ni ni

N'an bə arajo lamen an bə to k'a men ko : ba kənəs saba, ba keme kənətən o nā jəgənnaw. O b'a jira an na ko ba keme kənətən yere te miliyon bə kuma te ba keme fila ma.

N bə nin bataki in laban ni nin welekan in ye : n b'a jini kaladen jolen bee fe an ka to ka kunnafonisəbenw san k'u kalan, kərenkerennenya la Jekabaara. Bawu, kəorisəne, malosəne, jəsəne nā təw ka fara jamana kibaru mume kan (politikikow farikolojənajekow) olu bee lajelen kunnafoniw b'a kono.

Nansaraw ka kuma də don, ko : hadamaden balofen te suman dərən ye a balofen də ye kunnafoni fana ye.

Tamani zuwenkalo tile 6 san 2004

**Ali Kulubali balikukaramögö
Tamani Baruweli
mara. Ofisi-iri**

Sariyaw ka labato

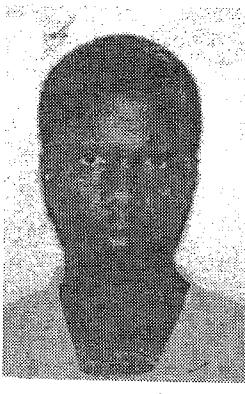
Hakilijgin na, Operasōn-iri sige
ra sen kan san 1972. Ka ben ni
CTSP nemaaka seben kerengeren
ye utikalo, san 1991,

Operasōn-iri
yelemana ka ke
Ofisi-iri ye. O
yelema nana ni
yelema caman
ye a ka kuntilen-
naw kono a n'a
baarakēnōgōnw
ce, n'o ye cikelaw
ni Mali jamana
ye. Walasa ka se

Yusufu
Ali Watara

sen kan 1994 san ka ben ni Ofisi-iri
yere ka cikemarabolow ye n'o ye
Joro, Tamani, Sinzani ani Farakoye.
Ka ta 1994 san fo 2003 san,
birow ye baara caman ke u ni Ofisi-
iri ka bolodijōgōnma kono.

Nka baara toba be yen. 2002

san laadalatōnsigiba y'a jini Ofisi-
iri nemaayaso fe ko birow bee ka
falen i n'a fo sariya y'a jira cogo
min. O hukumu kono, Ofisiri
nemaayaso ye bataki
kerengeren ci marabolow bee
man walasa ka birow falen, yanni
setanburukalo tile 30 ce. O baara
kera, nka geleya caman nana ye a
kono k'a sababu ke ko sariya sōsora
yōrō dōw la biro kōrō mōgōw fe. O
nana ni mankan caman ye tōn dōw
kono i n'a fo Tamani marabolo.
Walasa ka jisuman bōn a ko kan,
Ofisiri nemaaba Kasumu Denon
n'a ka dankan Seyidu Kulubali n'u
baarakēnōgōn tōw ye wele bila
Tamani biro kōrō mōgōw ma an'u
mankan kejōgōnw. O kun ye,
sigikafō ni ben ka se ka sabati
Tamani cikemarabolo kono. O
nōgōnyew daminena san 2003 kalo
11 nan tile 5 n'a tile 11. Ofisi-iri
nemaaya soba yere la.

Fan fila bee ta lamennen kō,
nemaabā y'a jira ko sariya ka laba-
to, nō ye tōnsigi sariya an'a kōnō
sariya ye Birow ka falen o hakilina
kelen kono. k'a ta o don na fo bi,
mekalo san 2004, geleyaw bee ma
se ka kunben fōlō. Segu kubeda ni
Barawili kunbeda nemaaw ani
Segu yere «senekelaw tōgōlasoba»
nemaaw bee y'u da don ko in na
walasa ka sigikafō ke daamu ye. O
ye an ka Maliba in laadalako ye.
Nka kunnafoni labanw y'a jira ko
biro kōrō ni dugutigi dōw ma sōn
halibi.

Ne bā jini bee fe, u ka sabali ka
ko to nōgōn tē la. Jalakiliseben
minnu dira fanga ma, o tā to an ka
bō ko in na here la. Sariya ka laba-
to, o de ye an bee haminanko ye
walasa kōlōn ka dilan, sōrō ka ke,
faantanya ka bō Maliba in kōn. Nō
te dō kera sa.

Yusufu Ali Watara
Ofisi-iri – Segu
BP 94 – Tél : 232 03 26

Sinzani dugu jena sa !

Sinzani ye dugu ye min be Segu
Mara la. A ni Segu ce be se
kilometere 55 ma. Geleyaba dō de
tun be dugu in kan ; k'a sababu ke
Sinzani yere sigilen don bajoliba
kankun de kan.

Dugukolonon tun be jini ka
dugu wuli bawo san o san, samijē
mana se, baji be dōnin ta dugu
sigiyōrō la. Fura sōrōla a ko la k'a
sababu ke gōferenaman ni Sinzani
yere komini meri ka cesiri ye. O
bolodijōgōnma kono, u ye digi dō
wuli, walasa ka dugu lakana. O digi
kera kogo ye min janya ye metere
1036 ye, a fijē, metere 0,80 (0,80
m). Kogo in ni dugu ce gerenna
masinw fe walasa a kana se k'a kari.
a musakaw taara u jō sefawari

Sinzani lajiwēre musow ka balikukalanso

dōrōme miliyōn 193 nōgōn na.
Jiginyōrō tan dilanna kogo in na
walasa dugumōgōw ka se ka to k'u
makonē ji la. A ko kurunbokarila
an ka minisiri dō fe min ye Amédi
Jani Semega ye.

Ni ji ye dugu minnu tōrō u na je
ka feerē jini o ko la.

Yusu Ali Watara
Ofisi-iri – Segu BP 94 –
Tél : 232 03 26 Segu

Jedugu torodo komini lahala.

Jedugu torodo ye dugu ye min bë Negela kubeda fë, Kulukorë mara la, Kati Kafo kono. A ni ye ce ye kilometere 80 njëgon ye kejekafe. Kabini tubabuw ma na an ka jamana kono, jedugu Torodo tun ye kafotigidugu ye. O hukumu kono, mara cemaboli waleyalen, jedugu dugu 16 farala njëgon kan ka ke kominiiba kelen ye, k'a tégoda ko jedugu Torodo komini, min faaba ye Torodo yere ye. A jama hake ye maa 10.748 ye, min fanba ye bamananw ye, ka fara fulaw ni marakaw ani surakaw kan, n'u ka baara fanba ye sene, baganmara ani jogo misenw ye. Tilema waati, u be nakëbaara dënnin ke. Ninnu bë jira ko baara ni njëgonfaamu ani kotonjëgontala bë jedugu Toroddo komini kono.

O siratige la, an ye taama ke jedugu Torodo komini kono, walasa ka maaw kunnafoni jedugu Torodo komini ka san duuru (5) baara waleyalenw na ka nesin u ka komini yiriwali ma. Taama in daminenza zuwenkalo tile 16 k'a kunce a tile 20, san 2004. O senfe, an ni jedugu Torodo komini meri Haruna konare ye baro ke.

A ye minnu fän ye olu file :

San 1998, togodala kominiw njëmaaw sigili min kera, anw maa 17 kera jedugu Torodo komini meri baarakelaw ye, meri kelen ni kënsye maa 16. O hukumu kono, anw ye komini yiriwalibara caman boloda. N ka minnu sera ka ke, o kera ninnu ye :

1 - kalanko

2 - Keneyako

Fen min ye kalanko ye, Haruna Konare kafo la, goferenama-lakëliso jëro jedugu kabini san 1959/1960. Ka ta o la ka na se mara cemaboli ma san 1992, foyi tun ma fara o kalanso kërow kan. A dan tun ye san fëlo ye ka taa bila san 6 nan la. A ka fëla, o lakëlisow tun be dugu 3 de la n'olu ye : Sir-akorëbugu, Torodo ani Burakedugu ye. Nka kësa in na, goferenama lakëliso dë jëro Bëro k'a dafa dugu 4 na. O temenek kë, Haruna konare ko "ADEKI" nb ye demejekulu dë ye u ka komini kono, k'o ye dugu tégolalakëliso 6 jo u ka komini dugu 6 kono.

O temenek kë, Konare ya jira k'u ye lakëliso kura saba jo minnu ye san 7 nan ni san 8 nan ani san 9 nan ye, n'b nafolo hake benna sefawari dërème miliyon wëorë (6 000 000) ma.

Keneyako nasira la, u ye sesikomu (CSCOM) kelen jo komini faaba yere kono nb ye Torodo ye. O nafolo hake benna sefawari dërème miliyon tan ni fila (12 000 000) ma, min këme o këme, komini jama ka bëta këra dërème 20 (mugan) ye, ka dërème tan (10) farikololabaara ke, k'a të dërème tan (10) warije sara.

Baara waleyalen ninnu këfe, Haruna ka fëla, u tun y'a boloda k'u bëna keneyaso saba (3) jo u ka komini dugu saba (3) la minnu ye : Bëro, Banankorë ani dugu were min bëni Nënsënbugu ce.

Fen min ye demejekuloko ye, Haruna konare ka fëla demejekulu were ni jedugu Torodo komini jama bolo te njëgon bolo ni ERADI (ERAD) kelen te. Nka o bëe nà ta, o ye baara caman ke komini yiriwalibarraw la, i nà fëjurudonkesuko ni warimarakesu ko, ka fara balikukan ko kan, ani musow ka njëtaabaara werew. A ka fëla, Eradi (ERAD) be baara ke Jedugu Torodo komini dugu duurù (5) kono, minnu ye : Torodo, Jefale, Sirabulon, Ncibugu ani Burakebugu. Yiriwali sabatili kama, a ye balikukanjo jo dugu saba (3) la nin duuru (5) kofëlenw na, nblu ye.

Burakebugu, jefale ani Sirabulon ye.

Geleyako nasira la, Haruna Konare da sera a ka komini jama ka geleyaw ma, minnu tun be u kan. A ka fëla, sanni mara cemaboli ka ke, jedugu Torodo komini dugu 16 jama ka geleya fanba tun ye sëbenko penabëw ni faamako nasira werew ye. Ka d'a kan, olu ka fen bëe lajelen tun be njënabë Negela. O dun ni yen ka jan ni kilometere 60 ye.

Nka an be don min na in nà fëbi, jama lafiyalen be o kow bëe la. Sabu, a bëe be njënabë u yerew sigilen sen kan yëre kelen. Fen min ye politigitonko ye, Haruna Konare ka fëla, ninan san 2004 mekalo tile 30

marabolo njëmaayasigi kalafili senfe jedugu Torodo Komini kono, kala filila polotigiton naani (4) ye, n'olu ye : ADEMA, RPM, RND ani MPR ye.

Min ye meri n'a ka kënsayew ka geleyaw ye u ka baara yere taabolo la, u ni komini jama ce, a da sera o fana ma. A ya jira ko u ye geleya minnu soro san duuru (5) in kono u ni jama ce, k'o ma ke dëwëre ye njëgonfaamubaliya yorënin kë lënpoko la. Ka d'a kan, u m'a faamu cogoyasi la ko komini te se ka baara a kënëmaaw ka cesiri ni timi-nandiya kë. Sabu, bamananw bë f'u ka kuma dë la ko : "Misi te ji min a nesew kë" "Wa kun fana te di a tigi kë".

Fen min ye yelema kura ye, n'b ye meri kuraw sigili ni danaya kurayali ye kërelen dëw kan, Haruna ye dë fën ye o kan. A ko ni danaya kurayara meri minnu kan u ka Sigida jama fe, u ye san 5 fëlo baaraw ke cogo min, u ka filanan fana ta ke ten. Ni kura sigira minnu nëna, kërelenw dusu kana tijë, u k'u bolo di njëgon ma ka sigida baara ben ni njëgonfaamu ani njëgëndëmë kono. Ka d'a kan, fadenya te, juguyako te. Jamanako don, sigidakon, wa duguko yere fana don.

Kunceli ani welekan :

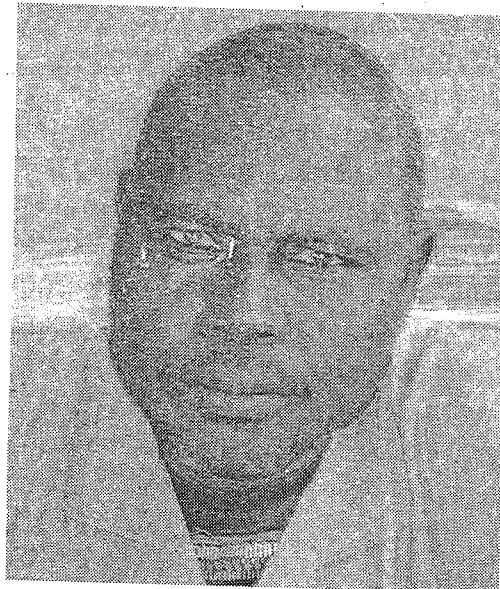
Haruna Konare ya ka kuma kunce ni welekan ye ka nesin Mali komini 703 jama ce ni muso, denmisenw ni maakorëw bëe ma, kerenkerenneny la, jedugu Torodo komini jama. Bëe lajelen kë cesiri.

San duuru (5) min temena, minnu Sera ka kominiko faamu, olu ka dë fara u ka faamuyali kan. Nk'a minnu m'a faamu, n'bë nini u fe, u k'a faamu ko du te se ka yiriwa dudenw ka cesiri kë cogo min, ko Sidida te se ka yiriwa a kënëmaaw fana kë o cogo kelen na. Komini minnu jama ya faamu ko komini te yiriwa a kënëmaaw kë, olu n'u ka marabolo njëmaaw ye njëgon faamu ka baaraba ke. O tuma, n'bë nini jedugu Torodo komini jama fe, san duuru (5) fëlo min temena jama ka njëgon faamuyabaliya kono, san 5 nata in kana ke o cogo kelen na. Nënte, a na ke këtaa ye ke njëtaa tenu ye a la de !

Yusufu Fane

Mamaribugu ye jetaaduguba ye

Mamaribugu ye dugu ye min be Nciba komini fe Negela mara la. A ni Falaje ce ye kilometere 10 nɔgɔn ye tilebinyanfanfe. A dugumaaw ka baara nesinnen be sene ni bagamara ani jago misenw ma tilema

Yusufu Fane

waati. U ka fen seneta fanba ye : keninge, kaba, saŋo, ani kɔri ye.

Fen min ye Mamaribugu dugu sigicogo ye, Musa Jara ka fɔ la, Mamari Jara bɔra Segu Daa Jara ka kele waati ka taa sigi sojuman, k'a to yen, Daa ye ci bila a ma k'a ka na segu, a selen yen, Daa Jara sɔrɔla ka kele wuli ka taa bin sojuman kan. O kelen, Mamari Jara y'a jini Daa fe k'a be segin sojuman. O fɔlen, Daa ma sɔn cogoyasi la. Nka Mamari ma a to Daa ta la, a wulila ka sojuman segere. A selen ye, keledenw y'a dɔn k'o man di u la, u y'a fɔ Mamari ye k'a ka a ka maaw labo.

O don, siya caman tun be sojuman,

Olu caman yelema ka ke jara ye Mamari ka maaw bɔtɔ fe. U bɔlen, Mamari n'a ka maaw ye yɔrɔ caman sigike ka sɔrɔ ka na sigi Npiyebugu. O fana ye dugu ye min be Nciba komini fe. A ni Mamaribugu sigilen be nɔgɔn kɔrɔn-ni-telebin.

Musa Jara ka fɔ la, Mamari Jara ni Npiyebugu kaw ma ne sigila a n'a dɔgɔkɔ fila wulila, minnu ye :

Dunake Jara ni Gɔmɛ Jara ye, ka

taa yɔrɔ dɔ jini ka o tu tige k'u sigi yen, k'o tɔgɔ da Mamaribugu. Nin ye Mamaribugu sigicogo n'a tɔgɔ sɔrɔ cogo ye. O tuma, k'a ta o waatiw la ka na se bi ma, baara ni timinandiya ani koto nɔgɔntala ye Mamaribugukaw taalan ye.

O temenen kɔ, laadaw sinsinnen be Mamaribugu kosebe, i n'a fɔ kɔməko ni gwako. O hukumu kɔnɔ, jekabaara səbennikela dɔ ye taama ke Mamaribugu, Nciba Komini na. O taama in daminena zuwenkalo tile 16, san 2004 ka bila a tile 20 la. O senfe, an ni Mamaribugukaw, ye baroke an ka laadalako belebele saba (3) kan, minnu ye kɔməko ni gwako ani cemaninw ka bolokoli temesiraw ye. O tuma, u ye minnu f'an ye, olu file : Musa Jara ka fɔ la, kabini Ala ye dije da, a ye adamadenw ni jinew ani danfən werew da ka u bila dugukolo kan, ani jiw la. Nk'a u meenwa ni u ma Ala kelenbaatiya. Ka d'a kān, sitaana tun ye u mara. O mara kɔnɔ, u tun be sitaana ka fen batotaw bato u k'u jɔ Ala jɔyɔrɔ la, ka u ka duw, duguw ani jamanaw kalifa u la. N'u tun ye fen o fen ka jini u fe, o tun be nɔgɔya u bolo. O fen ninnu forobatɔgɔ tun ye ko jow. N ka u bee n'u tɔgɔ, u bee n'u sɔrɔ yɔrɔ. Kɔmɔ be sɔrɔ Mali fan caman fe, hali n'u kɔcogow te kelen ye. Fen min ye tɔw ye, i n'a fɔ Do, gwa, Nama, Tomo, Mari, cəkɔrɔninkun jara n'a nɔgɔnnaw de ka ca Beledugu kosebe. Fen min ye mijankala ye, jan fana ka ca yen. O hukumu kɔnɔ, an ye Musa Jara jininka Mamaribugu Kɔməko temesiraw la. A ko olu fe Mamaribugu, Kabini den mana wolo, n'a kera ce ye, a si san 6, a be ceyə gindow sidɔnni damine. A fɔlɔ, ka sɔrɔ bamananya be a cogo la, cemanin si san 25 ka se san 30 ma, a tun be don kɔmɔ na. Ka d'a kan, o tun b'i sɔrɔ a sera ceyə gundow marali la Musa Jara ka fɔ la, bamananna kɔməko yere dabora cemanin ka adamadenya sabatili de kanma ceyə ta fan fe, jogoko ta fan fe, ka fara fen caman werew kan a da ma se minnu ma.

Fen min be maa nafa, a be se k'i tijie. Fen min ye kɔməko tijeniyɔrɔ ye, Musa Jara ka fɔ la, n'i donna a la, ka taa a neʃo musow ni donbaliw ye, kɔmɔ b'i faga. O temenen kɔ, kɔməti-gi yere-yere, n'i ye jeneya ke, walima ka maa janfa ani ka nkalon tige, kɔmɔ b'i faga. A ka fɔ la, ni maa min kɔni ye kɔmɔ labato a ne ma, ka tila k'a dabila, o kajugu o tigi de ma.

Ninnu tun ye kunnafoniw ye kɔməko kunkan, an ye min sɔrɔ Musa Jara fe ka bɔ Mamaribugu.

An ni Musa jara tilalen nɔgɔn na, an yan ka jininkali nesin an bali-make Nuweli Konare la, ale ka dɔ f'an ye gwako kan, a nafaw n'a kasaaraw : o hukumu kɔnɔ, a ye minnu fɔ, olu file : Nuweli Konare ka fɔ la, ni maa min ye gwa kanu, ka da a la, ka don a la, k'i jigi d'a kan i ka ko bee la, a be mago ne i ye. Nka ni maa min ma da a la, i ma don a la, i m'a ye hali tile kelen, a te mago ne i ye.

Nuweli Konare ka fɔ la, gwako nafa te dɔwɛre ye, ni maa min ye dimi don i la ni se were t'i ye, i b'i dimi bɔ n'a ye. O be i n'a fɔ dugukoloko kele, musoko kele n'a nɔgɔnnaw gwako ye boliko ye min te hali a tigi to yen, sanko maa were gansan. Nuweli ka fɔ la, gwa be sɔrɔ yɔrɔ minnu na an ka Mali kɔnɔ yan, o ye jedugu ni Ncibi kungo ye.

A ko fana ko gwa ye fen ye, hali n'i donna a la, n'i m'i kɔcogodɔn, a bi faga. O temenen kɔ, Nuweli Konare ya jira a ka kuma la, ko gwako be ke san o san zuwenkalo la, n'b be ben farafinsan kalo 7 nan ma. K'a ta o jeli la, fo ka se a sali ma, ni maa min ma don gwa la, i man kan ka taama ke beledugu nin yɔrɔ kofɔlen ninnu na. Nuweli ka fɔ la, maa minnu te don gwa la, o ye ketalakaw ye. N'd bɔra olu la, siya be lajelen be don a la. Min ye kɔməko ye, siya minnu te don o la, o dan ye jeliw ye.

Kələsili : Ni Ala sɔnna a ma, aw be furasi kunnofoni sɔrɔ an ka bɔko nata dɔ kɔnɔ. Ka fara cemaninw ka negekɔrɔsigi taabolo kan.

Yusufu Fane

Nara ekoli ka fôrumu (DPC)

Nara ye a dama yéremarakafo ye. A bë ofisi-iri Segu ka mara kón. OMAES ye poroze ye min tun bë baara ke a yére kolala, nka gôferenama ye kontara kura d'u ma. U bë baara ke gôferenama ka hukumu kón sisan.

Segu mara bëe lajelen kón. «OMAES» ye Nara foromu dëgoda ka ben zuwénkalo tilé 6 n'a tilé

7 ma.

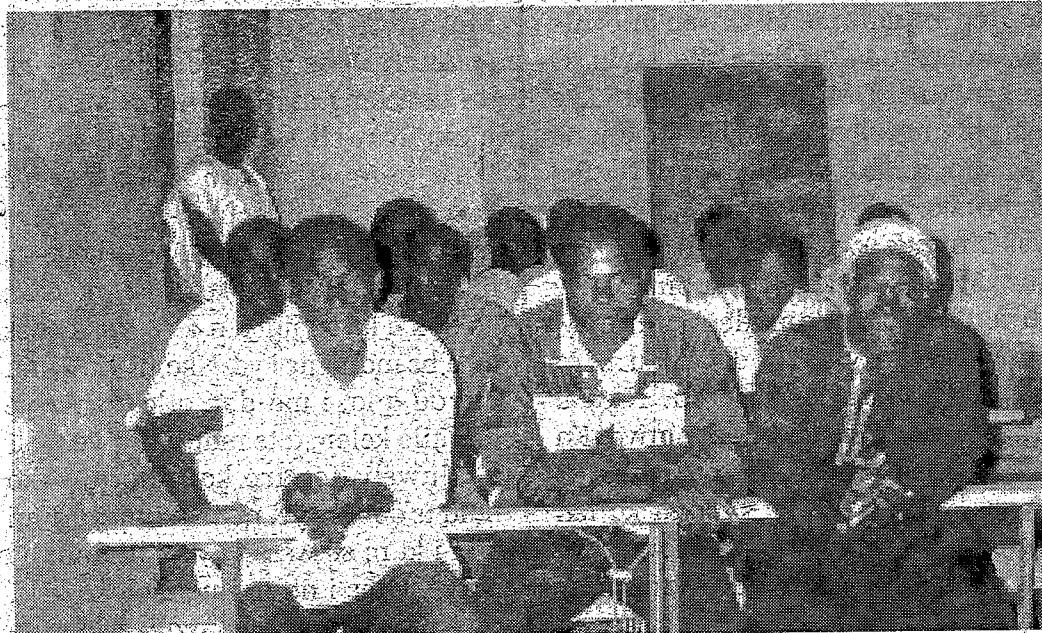
Nara ekoli ye wele bila u lamini dugu ekoli bëe lajelen ma, ani u lamini dugu meri bëe lajelen, ani seriwusi min bëe yen u ka netaa sira kan, ani CAP ne maaba Segu, ani Narakaden minnu sigilen bëe dugu werew la, ani mëgo janiya ju-mantigi werew.

Foromu in kun tun ye, n'i ko

ekoliso numan, ani darmakéje ekoli la, n'i ko ekoliso ; a kà sôrë kalanso bë ka karamégó numanw kelen don kalindenw labé, karamégó ni kalan ke baarakéminenw dafalen don kalansow saniyalen don, ekoliso koolilen don, ji senuman ni denmisénw ka tulonkéyére bë yen. O minnu fôlen ye nin ye, n'a hamî bi la, o bëe ka ke a ka ekoli la, a ka kan ka dabali min tige, mëgo minnu ka kan ka wulikajé ke, a jé ka kan ka jini mëgo minnu fe, musaka bë minna, aw bò bëe fô neogén jena, a san bolo dalen ye san 5 ye. Min ka kan ka ke san min a w bò fô, min ka kan ka ke waati min a bò fô, ka musaka bëe jate.

Dugu bë min ta, wali «CAP» bë min ta, wali mëgo janiya ju-mantigiw bë min ta, a bò bëe fô neogén ye. Nara ekoli makô bë fen minnu na, o musaka bennna miliyon 96 ma. O la dugu ka bëta ye miliyon 26 ye demebaw ka bëta ye miliyon 70 ye.

Siyaka L. Tarawele
animateur Nara

Kalan de be jamana bë neogé la.

Poyi : Mëgo jugu

Teri jugu !
Baden jugu !
Sinamuso jugu !
Ee ! Mëgo juguw, a te sabali !
Juguya te foyi je nimisa kô.
E mana tugu i teri kâ nigî-nigî-nigî.
E mana bila i sinamuso n'a denw
ko kese-kese-kese,
E mana i jéneogén koniya,
O bë mun ne i ye nimisa kô ?
No ye here soro, e fôlo de bë bë a
numma.
Ee ! Mëgo, aw te miiri dëounin ?
Hasidiya, jéneoya, ni koniya
kise bilen,

O te foyi soro min bë mëgo nafa.
Hun ! a fô jumadonw waqjuliw tan
son hokilia ?
Mëgo jugu mana ti jemasa min kom
men, a bò segare.
A mana moriba min komen, a bë
nagesamara don.
A mana kolonifilila min komen, a
bù kerete-kerete.
Fileli bambali dëbora sa !
Soraka juguw bë fili donkunw kan,
Dabali juguw bë fili siratigew kan.
Sigipagéenw te to !
Jéneogén te to !
Hun ! Lahara te diya.

Yusufu Fane

Jekabaara

Labolikuntigi Seben jekabaara kintigu

Tumoni Yalam Sidibe

Seben nekulu

Yusufu Fane

Bakori Sangare

Usumani N. Tarawele (CMDT)

Tumoni Yalam Sidibe

jéneogén kabaga

Yakuba Jara ko Kay

Labenbaga ɔridinoteri la

Worokiyotu Sô

Badrakeñogén

CMDT World Vision - Onsi Nizeri-

Ofisim - OHVN

Hake bëta - 11000

Botakishra - 2043

Negejurusira : 229 62 89

Jamana baorada - Sekri zayedî tagola

sira - Homudalay kin - Bamako